

19.4.2001

Verksamhetsberättelse för år 2000

Allmänt om projektet

År 2000 utgavs två nya band i serien Jean Sibelius samlade verk. Under året skedde även ett ombyte av huvudredaktör för utgåvan. Ingående principiella diskussioner fördes med förlaget om utgivningens årliga målsättning och utgivningslinjer.

De två band som utkom under året innehöll Symfoni nr 2 (I/3), som kom från tryckeriet i mars, och band 3 av Solosångerna (VIII/3), som utkom i augusti. De nya banden presenterades för både fackkretsar och projektets intressenter vid en kvällstillställning 25.9. i bibliotekets kupolsal. Docent Kari Kilpeläinen belyste frågor i anslutning till redigeringen av Symfonin nr 2, pianisten Ilmo Ranta presenterade sångbandet till vars redigering han bidragit med konstnärlig sakkunskap och sångaren Petteri Salomaa framförde till ackompanjemang av Ilmo Ranta fyra sånger ur det nya bandet.

Vid samma tillfälle offentliggjordes även ombytet av huvudredaktören. Både den avgående och den nya huvudredaktören yttrade sig. Professor Fabian Dahlström hade med hänvisning till sin höga ålder bett om att bli befriad från uppdraget och i hans ställe valdes professor Glenda Dawn Goss.

För förlaget är utgivningstakten på två band per år mycket

påkostande, eftersom publiceringen tar nästan lika mycket tid som själva redigeringsarbetet. Av denna anledning fördes under våren en ingående diskussion med förlaget om redigeringsarbetet och den uppsatta tidtabellen. Under samtalen framförde förlaget bland annat att det inom musikhörläggningens historia inte finns något annat så omfattande serieverk av en tonsättares produktion, som utkommit i så snabb takt och med så regelbundna intervaller. Resultatet av diskussionen var att förlaget och redaktörerna kom överens om att målsättningen även i fortsättningen skall vara två band om året men att en viss fluktuation kan tillåtas. Detta beslut innebär full sysselsättning för redaktionen, eftersom varje band fordrar egna lösningar och förutsätter ett ingående forskningsarbete. Redaktionen måste dessutom reservera tid för korrekturläsning av de band som håller på att tryckas och redigering av de nya manuskripten. Trots att både redaktionen och förlaget är väl inarbetade blir arbetet aldrig rutinartat på ett sätt som skulle påskynda utgivningen i väsentlig grad.

Förutom att arbetet har framskridit enligt tidtabellen har arbetsresultatet även vunnit erkännelse för sin höga standard. Det första bandet tillerkändes i mars 2000 det tyska musikhörläggningsförbundets (Deutscher Musikverleger-Verband) pris (Deutscher Musikeditons-Preis) i serien vetenskapliga musikpublikationer.

Den tredje internationella kongressen för Sibeliusforskare hölls i Helsingfors 7-10 december. Följande medlemmar av projektet deltog i kongressenarrangemangen och själva kongressen: Fabian Dahlström, Glenda Goss, Kari Kilpeläinen och Veijo Murtomäki. Utgivningen av Sibelius samlade verken presenterades för kongressdeltagarna och diskuterades 7.12.

Redaktionen har sammanträtt månatligen, ibland oftare, och dessutom har täta kontakter hållits med förlagsredaktörerna. Dokumentet Editorial Guidelines har under arbetet reviderats på basis av erfarenheterna.

På grund av det långvariga arbetet och de mångahanda problemen har redaktionen skapat ett detaljerat uppföljningsprogram. Med hjälp av

detta går det att följa med arbetet och tidtabellen även i efterhand samt garantera att erfarenheter och detaljer i arbetet bokförs för framtida behov.

Under år 2000 förbereddes även finansieringen av följande femårsperiod. Årskonstnaderna har stigit till 800.000 mk på grund av personarrangemang och täcker huvudsakligen de ordinarie avlöningskostnaderna. Undervisningsministeriet meddelade att ministeriet höjer sin andel till 400.000 mk förutsatt att projektet kan uppbringa en lika stor summa från privat håll. Förhandlingar med fonderna säkrade finansieringen. Under år 2000 fattade följande fonder beslut om finansieringen: Niilo Helanderin säätiö, Alfred Kordelinin rahasto samt Jenni ja Antti Vihurin rahasto. Ett positivt förhandsbeslut togs även av Finska kulturfonden, Konstsamfundet och Svenska kulturfonden.

Den vetenskapliga redaktionen

Den vetenskapliga redaktionen för verket har haft följande sammansättning:

professor *Fabian Dahlström*, huvudredaktör, till 12.6.

professori *Glenda Dawn Goss*, från 12.6.

docent *Kari Kilpeläinen*

professor *Veijo Murtomäki*

magister *Jukka Tiilikainen*, från 12.6.

magister *Timo Virtanen*, från 12.6.

Forskare:

professor *Glenda Dawn Goss*

magister *Jukka Tiilikainen* samt

docent *Kari Kilpeläinen* (20h/vecka)

Förutom dessa personer har musik magister *Timo Virtanen* arbetat på arvodesbasis och professor *Peter Revers* (Graz/Salzburg) varit forskare på deltid i sitt hemland. Professor *Fabian Dahlström* har varit sakkunnig inom projektet. *Tuija Wicklund* och *Kai Lindberg* har deltagit som korrekturläsare.

Vid redigeringen av solosångbanden har pianisten *Ilmo Ranta* bistått med sakkunskap. Professor *Hui-Ying Liu* har varit sakkunnig för det första bandet av pianoverk. Professor *Goss* har redigerat den engelska texten.

Redaktionskommittén

professor *Fabian Dahlström*
professor *Glenda Dawn Goss*, från 12.6.
professor *Tuomas Haapanen*, till 12.6.
lektor *Eva-Maria Hodel*
överombudsman, docent *Paavo Hohti*
professor *Esko Häkli*, ordförande
professor *Erkki Salmenhaara*
professor *Eero Tarasti*

Arbetsresultat

Under verksamhetsåret uppnåddes följande resultat:

1.

I/3 Symfoni nr 2 (Kilpeläinen), från tryckeriet i november

VIII/3 Band 3 av solosångerna (Tiilikainen), från tryckeriet i augusti

VIII/4 Band 4 av solosångerna (Tiilikainen), redigering och 1sta

avdraget

VIII/1 Band 1 av solosångerna (orkesterackompanjemang, Kilpeläinen, Virtanen), 1sta avdraget

V/1 Band 1 av pianoverken (Kilpeläinen), förra delen (op.5 och 12), 1sta avdragen

2.

I/1 Kullervosymfonin, redigeringen pågår (Goss)

I/2 Symfonin nr 1, redigeringen pågår (Virtanen)

I/7 (del) Band 1 av de symfoniska dikterna, Skogsräet, redigeringen pågår (Revers)

V/2 Band 2 av pianoverken, redigeringen inledd (Kilpeläinen)

Övrig verksamhet

Projektmedlemmarnas verksamhet i anslutning till projektet:

Fabian Dahlström

Medverkan i paneldiskussionen kring JSW (tema: utgåvans innehåll i jämförelse med andra liknande projekt) samt föredraget "Jean Sibelius's Diary vid III Internationella Jean Sibelius- konferensen i Helsingfors 7.-10.12.

Fortsatt arbetet på *Jean Sibelius. Thematisch-bibliographisches Verzeichnis seiner Werke* (Breitkopf & Härtel). Vid årsskiftet 2000/01 förelåg ombrytningskorrektur t.o.m op. 36 och textsättningen t.o.m. op. 88 var avslutade.

Med tillstånd av Sibelius rättsinnehavare och Finlands nationalarkiv fortsatt arbetet med kommentarer till Sibelius dagbok. En preliminär utskrift av dagboken har i septemver 2000 deponerats på Finlands nationalarkiv. Relevanta uppgifter rörande de band av Jean Sibelius samlade verk som är under arbete har förmedlats till respektive redaktör.

Glenda Dawn Goss

”Sibelius’s Kullervo after 1892”. I *Hundra vägar har min tanke. Festskrift till Fabian Dahlström / Juhlakirja Fabian Dahlströmille*. Helsingfors: WSOY 2000. S. 61-72.

Redigerat tillsammans med Kari Kilpeläinen, Pirkko Moisala och Veijo Murtomäki boken *Hundra vägar har min tanke. Festskrift till Fabian Dahlström / Juhlakirja Fabian Dahlströmille*. Helsingfors: WSOY 2000.

Redigerat och försett med kommentarer: Paul Sjöblom, *Finland from the Inside. Eyewitness Report of a Finnish-American Journalist, 1938-1997* (inneh. bl.a. ”Sjöblom on Sibelius”, s. 19-60). Helsinki: NewBridge Press 2000.

Föredragen: ”Jean Sibelius and American Friendships” B Rotary International, Karjaa, 9.9.2000 och ”The Power of the Press: Jean Sibelius and the JSW Project”, Western Foreign Press Club, Helsinki, 26.10.2000.

Föreläsning: ”The JSW Complete Edition: Background, Goals and Issues.” Anne Sivuoja musikkurs, Åbo universitet, 13.11.2000.

Resor: Library of Congress, Washington D.C., Manuskripten till Kullervo, Luonnotar och Affetuoso, 15-19.7.

Möten: ”Die Fachgruppe Freie Forschungsinstitut in der Gesellschaft für Musikforschung”, Würzburg, 4-9.10.2000. Förhandlingar med Christian Riedel, Breitkopf & Härtel, Wiesbaden.

Presentation av projektet i en paneldiskussion vid III Internationella Jean Sibelius-konferensen 7.12.

Kari Kilpeläinen

Artikel: "Sibeliuksen musiikkikäsitelmistä ja niiden kriittisestä toimittamisesta", i boken *Hundra vägar har min tanke. Festskrift till Fabian Dahlström / Juhlakirja Fabian Dahlströmille*. Helsingfors: WSOY 2000. S. 88-97.

Redigerat tillsammans med Glenda Goss, Pirkko Moisala och Veijo Murtomäki ovanstående festskrift.

Bokrecension: Vesa Sirén's bok om Sibelius, Aina poltti sikaria: "Poikkeuksellisen ihmisen lumossa", *Helsingin Sanomat* 27.2.

Presentation vid offentliggörandet av de nya banden 25.9. samt medverkan i panelen kring JSW vid den III Internationella Jean Sibelius-konferensen 7.12.

Veijo Murtomäki

"Das musikalische Werk von Jean Sibelius. Musikhistorische Betrachtungen", i boken *Sibelius und Deutschland*. Red. Ahti Jäntti, Annemarie Vogt, Marion Holtkamp. Berlin: Berlin Verlag Arno Spitz 2000. S. 28-40.

"Jean Sibelius", i boken Jean Sibelius, *Mieskuorot a cappella*. Red. Uolevi Lassander. Helsinki: Ylioppilaskunnan Laulajat 2000. S. 171-179.

"Sibelius ja valssi", i boken *Hundra vägar har min tanke. Festskrift till Fabian Dahlström / Juhlakirja Fabian Dahlströmille*. Helsingfors: WSOY 2000. S. 73-87.

"Sibeliuksen sotkuja selvittämässä". *Sibis* 1/2000, s. 26.

”Kaksi Sibelius-kirjauutuutta”. *Musiikki* 3-4/2000, s. 284-291.

Föredrag: ”Sibelius - the patriot and composer” vid III Internationella Jean Sibelius-konferensen i Helsingfors 7.-10.12. Medverkan i paneldiskussionen kring JSW.

Jukka Tiilikainen

Redigerat Tabula gratulatoria i boken *Hundra vägar har min tanke. Festskrift till Fabian Dahlström / Juhlakirja Fabian Dahlströmille*. (Red. Glenda Dawn Goss, Kari Kilpeläinen, Pirkko Moisala ja Veijo Murtomäki). Helsinki 2000.

Föreläsning vid musikvetenskapskursen ”Johdatus musiikintutkimukseen”, arrangerad av Konstvetenskapliga institutionen vid Helsingfors universitet, om Sibeliusforskningen och särskilt den vetenskapliga redigeringen av Sibelius verk, 5.10.2000.

”Romanttisista unelmista tansillisiin tuokiokuvaan”, text i handprogrammet till en konsert vid Finlands nationalopera med Ann-Sofie Otter (mezzosopran), Bengt Forsberg (piano) och Nils-Erik Sparf (violin), 6.12.2000.

Föredrag vid III Internationella Jean Sibelius-konferensen om ändringar i korrekturen gjorda av Jean Sibelius och Julia A. Burt, redaktör vid musikförlaget Wilhelm Hansen, 7.12. samt ”The Evolution of Jean Sibelius’s Songs as Seen in His Musical Manuscripts”, 10.12. vid samma konferens.

Timo Virtanen

Artikel: i handprogrammet till en konsert 20.3.2000 med Sibelius Akademin symfonikorkester (Mozart: symfonin nr 39, Sibelius: Luonnotar, symfoni nr 3). Texten publicerad även i introduktionen till inspelningen gjord vid konserten (SACD-13).

Föredrag: ”Jean Sibelius Works: An Introduction. I International

Symposium of Composer Institutes, München 1.7.2000, "Sibelius's Double Ties and Slurs" och "The Third Symphony: a Sketch Study", III Internationella Jean Sibelius-konferensen, 7.12. Presentation av Sibeliusprojektet och frågor i anslutning till redigeringen, hållet vid ett postgradualseminarium, avdelningen för komposition och musikteori vid Sibelius Akademin, oktober-november 2000.

Information

Utställning i Helsingfors universitetsbibliotek om projektet Jean Sibelius samlade verk, från 1.12.2000. Utställningen sammanställdes av Glenda Goss, Kari Kilpeläinen, Jukka Tiilikainen och Timo Virtanen assisterade av Inkeri Pitkäranta från Helsingfors universitetsbibliotek.

Information om posterplanerna vid ett symposium för musikkforskare i Åbo i april.

Projektets hemsida på engelska finns på adressen <http://lib.helsinki.fi/hyk/hul/proje/sibelius.html>.